

INEKO

Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy

Bajkalská 25, 827 18 Bratislava 212, Slovensko, fax: (421 2) 5823 3487,
tel: (421 2) 5341 1020, www.ineko.sk

Bratislava, 3. marca 2008

Projekt: Sľuby a lamentácie – čo politici sľúbili a čo z toho plnia

Hospodárska politika: Sľuby plnené na necelú polovicu Plnia sa viac sľuby populárne ako sľuby pre krajinu užitočné

Vládne strany zatiaľ plnia sľuby v hospodárskej politike na necelú polovicu. V súlade s pred- aj povolebnými sľubmi, ako aj plánmi z programového vyhlásenia zastavili privatizáciu strategických podnikov, utlmili rast cien energií, zrovnoprávnili podmienky štátnej podpory pre domácich a zahraničných investorov a dohodli dobudovanie dvoch blokov jadrovej elektrárne v Mochovciach s cieľom zabezpečiť v budúcnosti sebestačnosť vo výrobe elektrickej energie. Na druhej strane počas roku a pol pri moci vládne strany nedokázali pokračovať v zlepšení kvality podnikateľského prostredia, nezaviedli špeciálne zdanenie „monopolov“ ani neznižili spotrebnú daň na palivá a nepreukázali efektívne fungovanie štátnych podnikov.

Vláda v oblasti hospodárskej politiky plní najmä sľuby populárne, no expertmi kritizované (napr. tlak na zníženie cien energií, zastavenie privatizácie strategických podnikov), **a naopak najslabšie plní odbornou verejnosťou vysoko hodnotené sľuby** (zlepšenie podnikateľského prostredia či diverzifikácia energetických zdrojov). Navyše plnenie sľubov o minimalizácii rastu cien energií pre domácnosti je do istej miery fiktívne – po dokončení skokovej deregulácie cien už tlak na rast cien poklesol, navyše súčasné brzdenie rastu ide na úkor firemných zákazníkov, prípadne budúcich vyšších rastov cien.

K neplneným populárnym, no pre krajinu neutrálnym sľubom patrí sľub znížiť spotrebnú daň na pohonné látky, hoci to predseda strany Smer sľuboval spraviť ako jeden z prvých vládných krokov. Naopak, Slovensko v rebríčku najlacnejších palív v EÚ krajinách od nástupu vlády kleslo z 8. na 11. miesto (benzín 95), respektíve z 16. na 19. miesto (nafta). Náhla výmena manažmentov (VOP Nováky, Letisko Bratislava, Slovenská televízia, Všeobecná zdravotná poisťovňa) tiež nesvedčí o plnení sľubu o efektívnom manažovaní firiem pod kontrolou štátu či politikov.

INEKO bude tento rok takmer každý mesiac prezentovať odpočet plnenia sľubov vládných strán vo vybraných témach: Doprava, Právny štát a transparentnosť, Školstvo, kultúra a šport, Solidarita a sociálna politika, Zdravotníctvo, Rozpočet, výdavky a dane. Súčasťou hodnotenia bude aj komplexný odpočet sľubov po dvoch rokoch práce vlády.

Cieľom projektu je poskytnúť verejnosti obraz o naplňaní sľubov a tým prispieť k tomu, aby každé budúce voľby na Slovensku boli menej o populizme (t.j. hlásaní populárnym no nereálnym, či pre krajinu škodlivých sľubov) a viac o hľadaní skutočných riešení problémov.

Kontakt: Gabriel Šípoš, Peter Goliaš, Eugen Jurzyca
Inštitút INEKO, <http://www.ineko.sk/sluby/sluby.php>, tel. 02/5341 1020

Príloha 1. Rozbor najdôležitejších sľubov v hospodárskej politike

Príloha 2. Podrobná analýza sľubov a ich plnenia

Príloha 1. Rozbor najdôležitejších skupín sľubov v hospodárskej politike

Kompletná tabuľka sľubov

Skupina sľubov / Sľub	Prínos pre krajinu (-3, +3)	Miera plnenia (0-100%)
1. Zlepšiť kvalitu podnikateľského prostredia, zjednodušiť vstup do podnikania	+2	5
2. Bojovať proti bankám a monopolom - špeciálne ich zdaníť, znížiť spotrebnú daň na motorové palivá a zastaviť „neprimeraný“ rast cien energií	-1,4	52
Vyššie zdanenie „monopolov“ a bánk	-2,2	5
Prísnejšia regulácia „monopolov“	-1,0	100
Zníženie spotrebnej dane na motorové palivá	0	0
Tlak na zníženie cien pohonných hmôt	-1,6	25
Tlak na zníženie cien plynu, elektriny a vody	-1,5	90
Garancia cien plynu	-2,0	90
3. Neprivatizovať strategické podniky, zabezpečiť ich úspešný rozvoj v štátnych rukách a preskúmať doterajšie privatizácie energetických podnikov	-1,1	72
Preskúmanie privatizácie energetických podnikov	0	10
Zastavenie privatizácie, resp. neprivatizovanie tzv. strategických podnikov	-1,5	100
Zachovanie majoritného podielu štátu v železničiach	-0,5	100
Neprivatizovanie štátnych lesov	0	90
Zrušenie privatizácie letísk a zachovanie rozhodujúceho vplyvu štátu v nich	-2,5	100
Efektívnosť štátnych podnikov	-2	30
4. Podporiť zahraničných investorov po vyhodnotení ich efektívnosti, zrovnoprávniť ich s domácimi investormi	+1	40
Podpora zahraničných investícií	1	40
Analýza efektívnosti investičných stimulov	1,8	10
Zrovnoprávnenie domácich a zahraničných investorov	1,5	100
Investičné stimuly presunúť od veľkých na malých a stredných podnikateľov	0	0
Podpora investícií s vyššou pridanou hodnotou	0,5	50
5. Podporiť energetickú sebestačnosť a obnoviteľné energetické zdroje	+1,2	42
Sebestačnosť vo výrobe elektrickej energie, podpora výstavby Mochoviec	0	100
Diverzifikácia energetických zdrojov	2	10
Podpora obnoviteľných zdrojov energií	1,5	15
Hospodárska politika celkovo (priemer 1.-5.)	0,3	42

Poznámka: Prínos pre spoločnosť hodnotilo 26 (najmä) ekonomických expertov a ich plnenie známkovali odborníci INEKO

1. Zlepšiť kvalitu podnikateľského prostredia

Prínos pre spoločnosť: +2: Kvalitnejšie podnikateľské prostredie vedie k vyššiemu hospodárskemu rastu, vyššej zamestnanosti a životnej úrovni celej krajiny

Miera plnenia sľubu: 5% Väčšina indikátorov ukazuje na mierne relatívne zhoršenie úrovne podnikateľského prostredia (tabuľka č.1); plusom je, že vláda presadila zjednodušenie registrovania živností

Tab č. 1. Poradie, prípadne skóre Slovenska v rebríčkoch podnikateľského prostredia a konkurencieschopnosti:

	2006	2007	zmena
Doing Business (Svetová Banka)	31.	32.	↓
-subindex vstup do podnikania	64.	72.	↓
Index konkurencieschopnosti (Svetové ekonomické fórum)	4,54 / 37.	4,45 / 39.	↓↓
-subindex Inovácie	3,5 / 42.	3,42 / 51.	↓↓
Index ekonomickej slobody (Heritage Foundation)	68,4 / 36.	68,7 / 35.	↑↑
-subindex sloboda podnikania	70,7	69,3	↓
Index podnikateľského prostredia (ročný priemer) (Podnikateľská aliancia Slovenska)	125,7	122,7	↓

2. Boj proti bankám a monopolom - špeciálne ich zdanit', znížiť spotrebnú daň na motorové palivá a zastaviť „neprimeraný“ rast cien energií

Prínos pre spoločnosť: celkovo **-1,4**: Vyššie zdanenie povedie k vyšším cenám pre spotrebiteľov, nie vyššej konkurencii na trhu a je proti pravidlám EÚ; prínos zníženia spotrebnej dane je možné posúdiť len v kontexte s dopadom na verejné financie a zdanenie v okolitých štátoch; tlak na nižšie ceny cestou oslabovanie nezávislosti regulačných orgánov povedie k riziku nedostatku energií a zastaraniu infraštruktúry

Miera plnenia sľubu: celkovo **52%**: Špeciálne zdanenie – na minimálnej úrovni – zavedené len na banky; Úroveň ziskov v roku 2007 oproti roku 2006 (no nie oproti 2005) u bánk mierne klesla (tab. č.2), v Slovnafte zas prudko stúpla (väčšina energetických podnikov oznámi výsledky svojho hospodárenia až v máji); Vláda spotrebnú daň na motorové palivá neznížila, a medzi krajinami EÚ má SR dokonca relatívne drahšie palivá ako pri nástupe vlády (pozri tabuľku č.3); Ceny energií rastú výrazne menej ako za minulej vlády (tab. č.4), no najmä pre dokončenie liberalizácie cien predchádzajúcou vládou a sčasti aj na úkor cien pre podnikateľov a možných skokových rastov cien v budúcnosti

Tab.č.2. **Bankový sektor**, mld. Sk

	2005	2006	2007
Príjmy z poplatkov a provízií	13,2	14,4	15,3
Čistý zisk	14,2	17,8	17,2
Daň z príjmu	2,1	4,6	3,6

Zdroj: NBS, Menový prehľad

Tab. č. 3 Poradie SR v rebríčku cien palív (prepočet cez aktuálny trhový kurz) z 25 členských krajín EÚ (1. miesto najlacnejší, 25.miesto najdrahší), priemer za daný mesiac

	Júl 2006	December 2007
Benzín (95)	8.	11.
Nafta	16.	19.

Zdroj: Európska komisia, INEKO

Tab. č. 4 Medziročná zmena cien pre priemernú domácnosť k januáru príslušného roku (%)

	2006	2007	2008
Vodné	17,8	-2,3	6,4
Stočné	31,6	-2,3	6,6
Elektrina	4,7	-0,2	2,6
Plyn	27,9	2,7	0,0*
Teplá voda	16,7	7,3	2,6

Zdroj: Štatistický úrad SR

*pre dôchodcov zaviedol SPP do dohody s vládou zníženú tarifu o 50 korún mesačne

3. Neprivatizovať strategické podniky, zabezpečiť ich úspešný rozvoj v štátnych rukách a preskúmať doterajšie privatizácie energetických podnikov

Prínos pre spoločnosť: celkovo **-1,1**: Štátne vlastníctvo sa ukázalo ako menej efektívne v riadení podnikov, aj tých pre ekonomiku kľúčových, ako vlastníctvo súkromné, respektíve ako aj ako štátna regulácia aktivít súkromných podnikov. Preskúmanie doterajšej privatizácie silnými slovami bez práce vyšetrovateľov či súdov neslúži k skutočnému tlaku na vyššiu transparentnosť procesu.

Miera plnenia sľubu: celkovo **72%**: Vláda bezúspešne preskúmala privatizáciu SPP a SE, razantne zastavila privatizáciu strategických podnikov a vedie štátne podniky skôr neúspešne (straty verejnoprávných médií či vojenských podnikov, stagnácia bratislavského letiska v roku 2007, výmeny manažmentov)

4. Pokračovať v podpore zahraničných investorov po vyhodnotení ich efektívnosti, a zrovnoprávniť ich s domácimi investormi

Prínos pre spoločnosť: **+1**: Efektívna podpora pre investície bez ohľadu na ich pôvod zvyšuje ekonomický potenciál Slovenska

Miera plnenia sľubu: **40%**: Objem investícií rastie (tab. č.5), štátna pomoc bola zavedená aj pre domácich investorov, efektivita ostáva otázná – noví investori dostali od vlády vo vybraných prípadoch aj percentuálne vyššiu pomoc ako toľko kritizovaní investori za predchádzajúcej vlády (tab č.6)

Tab. č.5 Počet a objem investičných projektov cez agentúru SARIO

	2005	2006	2007
Počet projektov	48	65	64
Objem plánovaných investícií v mil. eur	692	607	1 277

Zdroj: SARIO

Tab. č.6 Podiel štátnej pomoci pri vybraných investíciách (% celkovej investície)

rok	2003	2005	2005	2004, 2007*	2006	2007
investor	PSA	Getrag Ford	Hankook	Kia	Sony	Samsung
% investície	15	15,8	21	17,7/14,3	42	22

Zdroj: INEKO

*schválené Dzurindovou, respektíve rozšírenie fabriky Ficovou vládou

Podpora pre Hankook bola predchádzajúcou vládou zamietnutá ako príliš štedrá.

5. Podpora energetickej sebestačnosti a obnoviteľných zdrojov

Prínos pre spoločnosť: celkovo **+1,2**: Energetická sebestačnosť nie je sama osebe ekonomickým prínosom, ak sa dajú energie lacnejšie doviezť zo stabilných krajín; lepšou stratégiou je diverzifikácia a podpora obnoviteľných zdrojov

Miera plnenia sľubu: celkovo **42%**: Sebestačnosť zabezpečená vďaka dobudovaniu dvoch blokov Mochoviec, diverzifikácia (ropovod Odesa-Brody, prípojka pre elektrinu z Ukrajiny) a podpora obnoviteľných zdrojov ale ostali v úzadí

Príloha 2. Podrobná analýza sľubov a ich plnenia

Sľub 1: Zlepšiť kvalitu podnikateľského prostredia

Vláda SR zlepšiť podmienky pre rozvoj všetkých foriem podnikania, zvýšenú pozornosť bude venovať rozvoju segmentov služieb, osobitne s vysokou pridanou hodnotou, ktoré v súčasnosti na Slovensku nedosahujú potrebnú výkonnosť. (...) Vláda SR bude podporovať založenie integrovaných obslužných podnikateľských centier združujúcich do jedného miesta styk všeobecnej a špecializovanej štátnej správy s podnikateľmi, ktoré napomôžu najmä začínajúcim podnikateľom pri založení podniku ich etablovaní sa na trhu, ako aj počas výkonu podnikateľskej činnosti, s dôrazom na využívanie elektronickej komunikácie.

Zdroj: Programové vyhlásenie vlády, august 2006

V oblasti podpory podnikania SMER – sociálna demokracia:

- odstráni administratívne a legislatívne bariéry a zjednoduší a urýchli vstup do podnikania tak, aby začínajúci podnikateľ mohol vybaviť všetky náležitosti na jednom mieste
- logicky zosúlaď obdobie platieb do poisťovních fondov s obdobím podnikania
- prehodnotí väzbu odvodového zaťaženia živnostníkov a drobných podnikateľov na minimálnu mzdu a zjednoduší jeho výber.

Zdroj: Volebný program SMER-u, december 2005

Realita: Väčšina indikátorov ukazuje na mierne relatívne zhoršenie podnikateľského prostredia

Podmienky na podnikanie sa podľa väčšiny renomovaných indikátorov v roku 2007 na Slovensku oproti iným krajinám relatívne zhoršili, aj keď len mierne. Hlavnými príčinami bol progres iných krajín, ale aj prijatie novely Zákonníka práce a zvyšovanie štátnej regulácie do trhových vzťahov. Naopak plusom bolo vybudovanie jednotných kontaktných centier pre registráciu živnostníkov a uvoľnenie podmienok pre založenie remeselnej živnosti.

Poradie, prípadne skóre Slovenska v rebríčkoch podnikateľského prostredia a konkurencieschopnosti:

	2006	2007	zmena
Doing Business (Svetová Banka)	31.	32.	↓
-subindex vstup do podnikania	64.	72.	↓
Index konkurencieschopnosti (Svetové ekonomické fórum)	4,54 / 37.	4,45 / 39.	↓↓
-subindex Inovácie	3,5 / 42.	3,42 / 51.	↓↓
Index ekonomickej slobody (Heritage Foundation)	68,4 / 36.	68,7 / 35.	↑↑
-subindex sloboda podnikania	70,7	69,3	↓
Index podnikateľského prostredia (ročný priemer) (Podnikateľská aliancia Slovenska)	125,7	122,7	↓

Sľub 2: Boj proti „monopolom“ - špeciálne ich zdanit', znížiť spotrebnú daň na motorové palivá, zastaviť „neprimeraný“ rast cien energií

SMER navrhuje zaviesť samostatnú vyššiu sadzbu dane z príjmu vo výške približne 25% na prirodzené monopoly, dominantné podniky, finančné a bankové inštitúcie.

Zdroj: Volebný program SMER-u, december 2005

V súčasnom období dosahujú niektoré podniky s dominantným alebo monopolným postavením neprimerane vysoké zisky a to z toho dôvodu, že neexistuje dostatočné konkurenčné trhové prostredie pri výkone ich podnikateľských aktivít. Protimonopolný úrad a ÚRSO sú v tejto oblasti skôr nečinné....Ak existujú podniky, ktoré majú na trhu ekonomicky zvýhodnené postavenie, (aj vďaka nedostatočnej kontrole spomínanými inštitúciami), dochádza k ich vyššej ziskovosti na úkor ostatných podnikateľských subjektov a spotreby domácností. Ako aktuálny príklad môžeme uviesť zisk bankového sektora, ktorý vzrástol minulý rok o 16%, pričom zisk z poplatkov a provízií stúpol o 20%. Príjmy z poplatkov dosiahli 13,2 miliardy korún, čo je o pätinu viac ako v roku 2004. Takisto Slovnaft, a.s., vykázal čistý zisk za rok 2005 vo výške 8,66 miliardy korún a z neho 7,79 miliardy bude vyplatené na dividendy pre zahraničného vlastníka, ktorým je maďarský MOL.

Zdroj: tlačová konferencia Smeru, 26.04.06, „Vláda M. Dzurindu ochraňuje monopoly a nezáleží jej na ľuďoch“

Najpodstatnejšie je zaviesť zvýšenú sadzbu dane pre prirodzené monopoly, pre banky a pre finančný sektor. (...) Určite by tam patril dnes Slovnaft, patril by tam SPP, Elektrárne, patrili by tam Západoslovenská, Východoslovenská a Stredoslovenská energetika. Takže tie kritériá sú presne nastavené. (...) My navrhujeme, že ak niekto dosahuje takéto obrovské zisky tým, že tí ľudia nemajú inú možnosť, musia platiť vysoké ceny, aby tento zisk bol zdanený 25 percentami.

Zdroj: Robert Fico, predseda strany SMER, Markíza, SITO, 15.6.2006

Realita: Špeciálne zdanenie – na minimálnej úrovni – zavedené len na banky

Žiadne špeciálne zdanenie na „prirodzené monopoly“ vláda nezaviedla. Výnimkou sú banky, kde vláda od roku 2008 sprísnila odpisovanie opravných položiek, čím by mala banky zaťažiť extra daňovými povinnosťami odhadom 2-3 miliardy korún v rokoch 2008 a 2009. Podobne by mali vyššie dane odvádzať aj poisťovne, ktorým zákon sprísnil daňové uznávanie určitých rezerv (Zdroj: TREND, Daňová novela má zrovnat' finančníkov s inými podnikateľmi, 6.12.2007).

Realita: Úroveň ziskov u bánk mierne klesla, v Slovnafte zas prudko stúpila (väčšina energetických podnikov oznámi výsledky svojho hospodárenia až v máji)

Bankový sektor, mld. Sk

	2005	2006	2007
Príjmy z poplatkov	13,2	14,4	15,3

a provízií			
Čistý zisk	14,2	17,8	17,2
Daň z príjmu	2,1	4,6	3,6

Zdroj: NBS, Menový prehľad

Slovnaft, finančné ukazovatele v mld Sk

	2005	2006	2007
Tržby	102,3	120,1	114,6
Čistý zisk	9,0	6,4	7,6
Čistý zisk/tržby (%)	8,8 %	5,3 %	6,6 %
Splatná daň z príjmu	2,0	1,3	1,6

Zdroj: Slovnaft

(SMER) zvažuje znížiť spotrebnú daň na pohonné látky, benzín o 0,90 Sk liter, nafta o 1,80 Sk na liter.

Zdroj: SME, 12.11.2005, názov článku: "Smer sa chystá dane zvyšovať aj znižovať". Článok vychádza z dokumentu "Vybrané aspekty reforiem verejných financií". Autor dokumentu: podpredseda Smeru Igor Šulaj (vtedy tieňový minister financií)

„Vážená redakcia Nového Času!

Smer-Sociálna demokracia predložil v tomto volebnom období do NR SR **päťkrát návrh zákona o znížení spotrebnej dane** z minerálneho oleja, na základe ktorého by došlo k zníženiu cien pohonných hmôt. Táto snaha však bola stranami vládnej koalície vždy zmarená. Treba pripomenúť aj to, že za vysoké ceny pohonných hmôt, ktoré sú vzhľadom na príjmy občanov SR suverénne najvyššie v Európe, zodpovedá aj minister financií I. Mikloš... **Nová vládna koalícia, ktorá vznikne po voľbách, musí zníženie spotrebnej dane dostať čo najrýchlejšie do NR SR.**“

Zdroj: List predsedu strany Smer Roberta Fica pre Nový Čas, publikovaný 12.5.2006

Pokiaľ ide o benzín – chcem potvrdiť, že začal mimoriadne intenzívny dialóg so spoločnosťou Slovnaft. Existujú tri možnosti, o týchto troch možnostiach bude rokovať vláda v stredu: Prvá možnosť je, že sa znížia spotrebné dane – to je rovnocenná možnosť s tými ďalšími dvoma. Druhá možnosť je, že dôjde k dohode medzi Slovnaftom a vládou Slovenskej republiky, pretože s rastom ceny ropy stúpa aj zisk Slovnaftu, čo je pre nás neakceptovateľné a neprijateľné. A tretia možnosť je - ak nedôjde k dohode a ukáže sa, že znižovanie spotrebných daní nie je najefektívnejšie, hoci dnes považujeme aj tento variant za rovnocenný, štát autoritatívne pristúpi k určitým rozhodnutiam, na ktoré má právo v oblasti cien alebo v oblasti iných regulácií, ktoré upravujú niektoré právne predpisy.

Zdroj: Robert Fico, predseda vlády, brífing po rokovaní vlády 21.7.2006

Realita: Vláda spotrebnú daň na palivá neznížila, ale vďaka Bruselu platia motoristi v priemere nižšiu daň

Priemerná cena palív na Slovensku v Sk

	2005	2006	2007	2008*
--	-------------	-------------	-------------	--------------

Benzín (95)	37,08	39,72	37,65	39,12
Nafta	37,50	39,39	37,51	41,10

Zdroj: Natankuj.sk, Štatistický úrad SR

*priemer v roku do 20.februára

<http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=5647>

Poradie SR v rebríčku cien palív (prepočet cez aktuálny trhový kurz) z 25 členských krajín EÚ (1. miesto najlacnejší, 25.miesto najdrahší), priemer za daný mesiac

	Júl 2006	December 2007
Benzín (95)	8.	11.
Nafta	16.	19.

Zdroj: Európska komisia, INEKO

Vo februári 2008 platia motoristi za benzín zhruba o 2 koruny za liter menej, ako pri nástupe vlády v júli 2006. Naopak za naftu platia o 0,50Sk viac. Oproti ostatným krajinám EÚ však palivá na Slovensku relatívne zdraželi, keďže SR klesla nižšie v rebríčku krajín s najlacnejšími palivami. Spotrebná daň na palivá sa však neznížila. Motoristi platia zhruba o 70 halierov nižšiu daň na liter vďaka euronariadeniu pre nižšie zdanenie biozložiek v palivách, ktoré sa do palív začali pridávať koncom roka 2006.

Daň z jedného litra paliva je tento rok o 60 až 70 halierov nižšia. Po tom, čo výrobcovia začali vlani na jeseň pridávať do palív daňovo oslobodené rastlinné zložky, klesla napríklad spotrebná daň z benzínu z 15,50 na 14,80 koruny na liter... Ak by sa daňovo oslobodené biozložky nezačali na jeseň pridávať do benzínov a nafty, štát mohol mať v súčasnosti na účtoch navyše ďalších približne 600 miliónov korún... Používanie biopalív nariadil Brusel... Zdroj: Pravda, 19.7.2007, Vodiči dali štátu viac, aj keď daň klesla

Ficov kabinet chce tlakom na regulačný úrad zabrániť jesennému zdraženiu plynu pre domácnosti. SPP pre zdraženie nákupu plynu z Ruska požiadal o 15-percentný nárast cien od októbra... Energie podľa Jahnátka musia zlacnieť o päť percent oproti súčasnosti. Zdroj: Pravda, 12.8.2006, názov článku: "Vláda: Plyn nezdražie, ale zlacnie"

Vláda odporúča predsedovi Úradu pre reguláciu sieťových odvetví..., znížiť priemernú koncovú cenu elektriny pre domácnosti pre rok 2007 o 5,4 %... (do 31. decembra 2006), znížiť priemernú koncovú cenu plynu pre domácnosti pre rok 2007 o 1,39 %... (do 31. decembra 2006), znížiť cenu vodného a stočného pre domácnosti pre rok 2007 v priemere o 5 %... (do 31. decembra 2006).

Zdroj: [Uznesenie Vlády SR č. 755 z 13.9.2006](#)

Chceme zagarantovať, že cena plynu nepôjde hore, lebo iným spôsobom upravíme Úrad pre reguláciu sieťových odvetví napríklad tým, lenže ty o tom asi veľa nevieš, budeme zavádzať opravné konanie proti rozhodnutiam úradu.

Zdroj: Robert Fico, predseda strany SMER, Markíza, SITO, 15.6.2006

My nemôžeme akceptovať pani redaktorka, aby SPP, ktoré malo zisk dvadsaťjedna miliárd korún minulý rok neplatí žiadne dane z dividend, nemôžeme akceptovať, aby takáto spoločnosť prišla s návrhom na ďalšie zvyšovanie cien plynu pri devätnásťpercentnej dani z príjmu.

Zdroj: Robert Fico, predseda vlády, TA3, V politike, 6.8.2006

"Stop nenažranosti SPP a vlády" - stálo na dvoch transparentoch, ktoré poslanci Smeru v daždi priviazali o plot centrály SPP. Robert Fico (citát): "Smer - Sociálna demokracia nebude nikdy rezignovať na úlohu štátu pri tvorbe cien energií a vytvorí mechanizmus, ktorý umožní štátu chrániť obyvateľov pred bezohľadnou cenovou politikou monopolu."

Zdroj: Robert Fico, predseda strany SMER, Rádio Slovensko, Rádiožurnál, 4.8.2005

SMER – sociálna demokracia prehodnotí súčasný regulačný rámec, zavedie potrebné toky informácií, posilní kontrolné a regulačné schopnosti štátu tam, kde trh nie je schopný vytvoriť dostatočne konkurenčné prostredie.

Zdroj: Volebný program SMER-u, december 2005

Naša strana podstatne zvýši dôraz na činnosť regulačných úradov a zastaví neprimeraný rast cien.

Zdroj: Volebný program HZDS, máj 2006

Nenásytosť energetických monopolov podľa ministra hospodárstva Ľubomíra Jahnátka obmedzuje podnikateľské prostredie na Slovensku. "Upozorňujeme monopoly, že čas na vyjednávanie sa kráti. Vláda má nástroje, ako skrotiť neobmedzenú expanziu energetických monopolov," povedal minister na tlačovej besede po rokovaní vlády. Politika týchto energetických podnikov podľa neho "vyráža tromfy z rúk ostatným podnikateľským subjektom, ktorí nedokážu akceptovať vo svojich výrobkoch zvýšené ceny energií a dostávajú sa do veľmi nevýhodnej pozície z hľadiska exportu".

Zdroj: SME, 9.8.2006, [Jahnátek: Nenásyté monopoly obmedzujú podnikanie v SR](#)

Pokiaľ ide o prirodzené monopoly a subjekty s dominantným postavením, vláda má síce v prvom rade snahu riešiť deformácie trhu, či zneužívanie takéhoto postavenia systémovo, to znamená pri využití tých inštitútov, ktoré sú k dispozícii, ale ak tieto systémové inštitúty zlyhajú, vláda považuje v takomto prípade za legitímny selektívny daňový prístup k monopolom a k podnikom, ktoré sú prirodzenými monopolmi.

Zdroj: Robert Fico, predseda vlády, 2.8.2006,

http://www.vlada.gov.sk/aktuality_start.php3?id_ele=6686

Vláda posilní kontrolné a regulačné právomoci štátu v oblasti prirodzených monopolov.

Zdroj: Programové vyhlásenie vlády, august 2006

Majú (ÚRSO) k robote vyložene úradnícky prístup. Dostali do rúk také nástroje, ktoré im umožňujú aj nerobiť nič. A oni to využívajú. Nemám poznatky, že by boli zainteresovaní aj do podnikov, ktoré majú strážiť. Ale treba komplexné zmeny zákonov – posilnenie právomocí, definíciu pohľadu týchto inštitúcií na monopoly a reguláciu cien.

Zdroj: Ľubomír Jahnátek, minister hospodárstva, Trend, 22.8.2006

Realita: Ceny energií rastú výrazne menej ako za minulej vlády, no na úkor cien pre podnikateľov a možných skokových rastov cien v budúcnosti

Medziročná zmena cien pre priemernú domácnosť k januáru príslušného roku (%)

	2006	2007	2008
Vodné	17,8	-2,3	6,4
Stočné	31,6	-2,3	6,6
Elektrina	4,7	-0,2	2,6
Plyn	27,9	2,7	0,0*

Teplá voda	16,7	7,3	2,6
------------	------	-----	-----

Zdroj: Štatistický úrad SR

*pre dôchodcov zaviedol SPP do dohody s vládou zníženú tarifu o 50 korún mesačne

Rast cien energií výrazne ustal po dereguláciách v období do roku 2006. K januáru 2007 dokonca viaceré medziročne mierne poklesli, hoci o rok neskôr opäť vzrástli, s výnimkou plynu. K poklesom nárastu cien pre domácnosti zrejme prispeli štyri faktory:

1. koniec vlny takmer každoročných deregulácií v roku 2006
2. zjednodušenie výmeny členov regulačných orgánov (a následné výmeny), verbálny tlak predstaviteľov vlády

Kabinet Roberta Fica výrazne zvýši svoj vplyv na ceny energií a vody. Podľa novely zákona, ktorú včera schválil parlament, totiž k 15. marcu končí doterajšie vedenie regulačného úradu. Vládna koalícia obsadí šesť postov v jeho najvyššom orgáne – regulačnej rade. Kabinet vymenuje predsedu úradu, ktorý podpisuje cenové rozhodnutia. **Verdikty šéfa úradu bude navyše kontrolovať minister hospodárstva Ľubomír Jahnátek.** Minister chcel mať pôvodne priamy vplyv na ceny, napokon však ustúpil k možnosti nezáväzného posudzovania. Podľa dodávateľov energií a opozície existuje veľké riziko, že šéf úradu politickému tlaku neodolá a ceny energií nebudú obsahovať oprávnené náklady a primeraný zisk...

Pravda, 08.02.2007, [Fico ovládne ceny energií a vody](#)

3. kompenzácia nezdražovania u domácností zdražovaním pre podnikateľov

Vláda zásahmi do tvorby cien elektriny pre domácnosti na rok 2007 sčasti len presunula dopady z faktúr za elektrinu do účtov za potraviny a iné tovary. **Ceny elektriny sa síce rodinám nezmenia, pre firmy sa však v priemere zdvihnú o osem až pätnásť percent.** ...Regulačný úrad znížil poplatok za distribúciu elektriny pre rodiny o šesť percent. Firmám však rovnaký poplatok zdvihol o asi štyri percentá. „Upozorňovali sme ministerstvo hospodárstva, že ak chce lacnú elektrinu pre rodiny, o niečo viac zdražie elektrina firmám a ľudia to aj tak pocítia,“ povedal zdroj z úradu, ktorý si neželal byť menovaný...
Pravda 09.12.2006, Elektrina nezdražie rodinám iba naoko

Západoslovenská energetika znížila od januára tohto roka o 11 percent distribučný poplatok na sieťach nízkeho napätia, ktoré využívajú najmä domácnosti. Naopak, rovnaké poplatky na sieťach s vyšším napätím, ktoré sú dôležité pre firmy, zdraželi o tri percentá. Úrad tým prispel k tomu, že rodinám sa od januára ceny elektriny nezmenili, firmy si však priplatili až 15 percent.

Zdroj: Pravda 11.7.2007, Fico ide tvrdo proti zdražovaniu elektriny

Živnostníci a firmy platia od januára za plyn asi o päť percent viac. SPP zdvihol ročné ceny pre 65-tisíc menších podnikateľov o dve až päť percent. **Takmer päťtisíc fabrík, teplární a iných veľkoodberateľov, ktorým sa menia ceny každý mesiac, si podľa predpokladov tento rok priplatí za plyn päť až desať percent... Okrem plynu sa firmám o viac ako desať percent zvýšili aj ceny elektriny.**

Zdroj: Pravda 12.1.2008, Podnikateľom a firmám zdražel plyn o päť percent

4. výmena nezdražovania pre domácnosti za finančné protislužby pre energetické firmy

Štát vracia Slovenským elektrárňam peniaze, ktoré umožnili vláde presadiť miernejšie zdraženie elektriny. **Elektrárne, ovládané talianskym Enelom, sa pri vlaňajších rokovaníach o cenách zriekli 800 miliónov korún, ktoré mohli po zvýšení cien získať. A elektrina pre rodiny od januára zdražela len o 2,9 percenta a nie až o sedem percent. Štát hneď po ústupku „načrel“ do fondu na likvidáciu jadra a namiesto elektrární začal platiť prípravu vyradovania bohunickej jadrovej elektrárne V1...** To, že prípravu vyradovania V1 majú platiť elektrárne a nie štát dokazuje práve zmluva o predaji elektrární z apríla 2006.

Zdroj: Pravda 5.1.2007, Zdraženie elektriny vláda len oddialila

Napriek tomu, že ceny vyrobenej elektriny tento rok zdraželi o viac ako štvrtinu, domácnosti budúci rok na konečných účtoch pocítia len mierny nárast. Postaral sa o to **regulačný úrad, ktorému sa podarilo znížiť systémové poplatky za dodávku energie približne o pätnásť percent.** Na vyšších cenách za odber elektriny tak zarobia elektrárne i distribučné spoločnosti. **Systémové poplatky totiž dostáva Slovenská elektrizačná a prenosová sústava, ktorá je v stopercentnom vlastníctve štátu.**

Zdroj: HN 4.12.2007, [Cenám elektriny pomohli poplatky](#)

Sľub 3: Neprivatizovať strategické podniky, zabezpečiť ich úspešný rozvoj v štátnych rukách a preskúmať doterajšie privatizácie energetických podnikov

SMER – sociálna demokracia preskúma privatizáciu strategických energetických podnikov a v prípade zistenia porušenia zákona využije všetky právne prostriedky na zrušenie privatizačných zmlúv.

Zdroj: Volebný program SMER-u, december 2005

Vláda SR rešpektuje výsledok privatizácie a garantuje nemennosť podmienok v privatizovaných podnikoch, ak sa proces privatizácie uskutočnil v súlade so zákonom.

Zdroj: Programové vyhlásenie vlády, august 2006

Minister hospodárstva Ľubomír Jahnátek vyhlásil, že chce do 20. septembra dokončiť návrh zákonov, ktoré by do rúk štátu „vrátili výkonné právomoci privatizovaných energetických spoločností.“

Zdroj: Ľubomír Jahnátek, minister hospodárstva, Hospodárske noviny, 7.9.2006

Vláda Slovenskej republiky je presvedčená, že aj štát môže byť dobrý hospodár a veď netreba chodiť ďaleko. V Európe máme množstvo veľmi kvalitných firiem v štátnom vlastníctve, ktoré sú dôkazom toho, že aj štát môže spravovať majetok.

Zdroj: Robert Fico, hodina otázok, NRSR, 19.10.2006

Vláda SR nebude pokračovať v privatizácii a v doprivatizácii majetkovej účasti štátu v strategických podnikoch. Vláda určí, ktoré podniky a inštitúcie sú z hľadiska národno-štátnych záujmov strategické.

Zdroj: Programové vyhlásenie vlády, august 2006

SMER – sociálna demokracia považuje za potrebné (...) nedovoliť predaj spoločnosti (Cargo Slovakia, a.s.) vedúci k strate kontroly štátu nad svojím majetkom a možnosti účinného presadzovania záujmov štátu.

Zdroj: Volebný program SMER-u, december 2005

Vláda zachová dominantné postavenie štátu v železničných spoločnostiach.

Zdroj: Programové vyhlásenie vlády, august 2006

SMER – sociálna demokracia presadí neprivatizovateľnosť štátnych lesných pozemkov.

Zdroj: Volebný program SMER-u, december 2005

(Vláda) Zabezpečí neprivatizovateľnosť lesného majetku vo vlastníctve štátu.

Zdroj: Programové vyhlásenie vlády, august 2006

SMER – sociálna demokracia považuje za potrebné:

- podrobne preskúmať a zhodnotiť všetky možnosti na zrušenie pre Slovensko vrcholne nevýhodnej privatizácie letísk, ktorú uskutočnila súčasná pravicová vláda
- v leteckej doprave trvať na rozhodujúcom vplyve štátu v letiskových akciových spoločnostiach Bratislava, Košice.

Zdroj: Volebný program SMER-u, december 2005

Ak budeme mať dominantný vplyv vo vláde, tak použijeme všetky legálne prostriedky (...) na to, aby sa táto privatizácia (letísk - pozn. INEKO) zrušila, lebo je v rozpore so strategickými záujmami Slovenskej republiky a samozrejme od samého začiatku lebo je kontrolovaná SDKÚ.

Zdroj: Robert Fico, predseda strany SMER, TA3, V politike, 8.1.2006

Realita: Vláda bezúspešne preskúmala privatizáciu SPP a SE, zastavila privatizáciu strategických podnikov a vedie štátne podniky skôr neúspešne

A. Preskúmanie privatizácií

Vláda iniciovala preskúmanie privatizácií Slovenských elektrární a Slovenského plynárenského priemyslu. Ani pri jednom skúmaní vláda nezmenila stav platný pri začatí volebného obdobia. Pri SE minister hospodárstva upozornil, že štát má v SE o jednu akciu nižší podiel, ako to vyžaduje privatizačná zmluva, čím v SE nie je možné uskutočniť kontrolu NKÚ. S majiteľom SE sa tiež začala súdiť o prevádzkovaní vodnej elektrárne Gabčíkovo. Pri SPP vláda a neskôr aj parlament naznačili nezákonné postupy, no prokuratúra konanie nezačala.

B. Neprivatizovanie

Vláda krátko po svojom nástupe, v októbri 2006, odstúpila od privatizácie bratislavského letiska (od privatizácie košického letiska mohla vláda odstúpiť podľa privatizačných podmienok len za cenu právnych sankcií). Zastavila tiež privatizáciu nákladnej železničnej spoločnosti Cargo. Koncom roka 2007 začal minister dopravy uvažovať o prepojení/spojení s českým prepravcom ČD Cargo, predbežne bez následnej privatizácie. V žiadnom „strategickom“ podniku vláda neiniciovala privatizáciu, respektíve doprivatizáciu zostávajúcich štátnych podielov. Vláda však porušila svoj sľub neprivatizovať štátny lesný majetok (viď správa nižšie).

Vláda predala šéfovi Štátnych lesov TANAP Petrovi Líškovi pozemok pod jeho horárňou v Novej Polianke na území Tatranského národného parku po 734 korún za štvorcový meter. K horárňam sa lesníci dostali ešte za Dzurindovej vlády. **Rovnakým uznesením v októbri predala súčasná vláda pozemky aj ďalším lesníkom.** Všetci zaplatili viac ako Líška - asi 1400 až 2000 korún za štvorcový meter. Ochránári hovoria o skrytej privatizácii... „Nejde o privatizáciu, ale len o odplatný prevod prebytočného majetku štátu,“ povedal Stanislav Háber z tlačového odboru ministerstva (pôdohospodárstva). S predajmi sa začalo, keď ministri vlády Roberta Fica zrušili uznesenie predošlej vlády z januára 2006, ktorým pred predčasnými voľbami zastavila všetky privatizácie a predaje.
Zdroj: SME 11.1.2008, [Národný park sa rozpredáva](#)

C. Hospodárenie štátnych podnikov

Veľké dopravné a mediálne firmy vlastnené či spolufinancované štátom (pozri tabuľku nižšie) naďalej trpia stagnáciou, v najhoršom aj klesajúcimi výkonmi. Viaceré z nich aj v roku 2007 (ŽSR, STV, SRO) opakovane požadovali dodatočné dotácie od štátu na pokrytie strát. V dvoch prípadoch (STV, Letisko Bratislava) bol po roku vymenený manažment pre neúspešné vedenie podnikov. Najväčšia priemyselná tragédia na Slovensku v roku 2007 (8 mŕtvych) nastala v štátnom vlastnom Vojenskom opravárenskom podniku v Novákoch, následkom čoho bol vymenený manažment.

Finančné výsledky vybraných štátnych spoločností

Výnosy a zisk (strata) v mil.Sk	2005	2006	2007
Letisko Bratislava	849 / -2	971 / 201	n
ŽSR	12 930 / -297	19 778 / 10 977*	n
Cargo Slovakia	16 200 / -713	16 799 / -1 998	n
Slovenská pošta	7 849 / 528	8 584 / 325	n
SEPS (hrubý zisk)	15 891 / 956	15 268 / 1 375	14 600 / 1 550**
Lesy SR	7 159 / 82	7 142 / 83	n
TIPOS	3 866 / 148	5 154 / 224	n
Vodohospodárska výstavba	3 825 / 501	3 852 / 1 075	n
STV	2 266 / 14	2 247 / 24	/ -300**
SRO	729 / -270	800 / -216	/ -20**
TASR	106,4 / - 7	98,1 / - 9,8	/ - 7,0**
Vojenské podniky***	n	n / -378	n / - 279**

*Mimoriadny zisk vyplýva najmä z faktu, že štát na seba prevzal dlh vo výške 6,4 mld Sk na rozdiel od 0,5 mld Sk v roku 2005

**predpokladaný výsledok citovaný spoločnosťami alebo médiami

***11 akciových spoločností vo vlastníctve štátu a dva štátne podniky (vojenské opravárenské podniky, letecké opravovne, zdravotnícke zariadenia)

n – v čase publikácie správy nedostupné

Na rozdiel od stagnujúceho bratislavského letiska, ktoré ostalo v rukách štátu, sa vlani sprivatizované letisko v Košiciach rozvíja, zahusťuje linky, intenzívnejšie spolupracuje s leteckými spoločnosťami a získava nových pasažierov. Vedenie letiska čaká, že tento rok vybaví okolo 440-tisíc pasažierov, čo bude o pätinu viac ako minulý rok.

Zdroj: HN 5.10.2007, [TwoOne nalialo do Košíc 150 miliónov](#)

Štátne zbrojárske akciovky rok so sedmičkou na konci neuzavreli šťastne. **Rovnako ako vlni len dva podniky budú v miernom pluse, ostatných sedem akciových spoločností, ktoré riadi ministerstvo obrany, vykáže za rok 2007 stratu rádovo vo výške 300 miliónov korún. Pritom ministerstvo nalialo ďalšie desiatky miliónov do podnikov, aby vôbec prežili.** Rezort vo svojej správe aj po roku skonštatoval to isté: podniky si nedokážu nájsť zákazky, trpia na prezamestnanosť a stále sú závislé od prísunu peňazí ministerstva. Dokonca uvažujú, že do roku 2010 niektoré stratové podniky zrušia, alebo zlúčia s civilným DMD Group.

Zdroj: Pravda, 4.1.2008, Vojenské podniky sa nevedia vymaniť z miliónových strát

Šľub 4: Pokračovať v podpore zahraničných investorov po vyhodnotení ich efektívnosti, a zrovnoprávniť ich s domácimi investormi

Zahraničné investície budú patriť k prioritám mojej činnosti. Nemôžeme prísť o zahraničných investorov. O tom bola aj diskusia pri úvodných rozhovoroch, či pôjdem do vlády. Myslím si, že zahraničných investorov treba na Slovensku udržať a pokiaľ možno prilákať ďalších.

Zdroj: Ľubomír Jahnátek, minister hospodárstva, SME, 7.7.2006,

<http://www.sme.sk/c/2796099/Jahnatek-Po-skonceni-misie-podakujem.html>

Vláda SR analyticky zhodnotí efektívnosť poskytovania investičných stimulov vo väzbe na regionálny a ekonomický rozvoj SR.

Zdroj: Programové vyhlásenie vlády, august 2006

Nie som z [investičných stimulov pre zahraničných investorov] nadšený. To nie je lákanie, ale kupovanie investorov. Štát má ponúknuť servis, vhodné pozemky, ale nemá dávať investorovi peniaze, aby si kúpil stroje a zariadenia

Zdroj: SME, 12.11.2004

Vláda SR pripraví nový zákon o investičných stimuloch, ktorý zabezpečí rovnoprávnosť domácich a zahraničných investorov a transparentnosť procesu poskytnutia investičných stimulov.

Zdroj: Programové vyhlásenie vlády, august 2006

Keby sme rozpočítali finančný stimul, ktorý dostala spoločnosť Kia na vytvorenie jedného pracovného miesta, tak sú to neefektívne vynaložené peniaze. Ak by sme tú istú sumu dostali medzi malé a stredné podniky na Slovensku, tak bude počet nových pracovných miest pravdepodobne niekoľkonásobne vyšší.

Zdroj: Robert Fico, predseda SMER-u, Lidové noviny, 18.3. 2006, názov článku: "Robert Fico: Český model nad slovenským vyhrál",

http://lidovky.zpravy.cz/ln_rozhovory.asp?t=ln_rozhovory&c=A060318_155753_ln_rozhovory_znk

Vláda SR prostredníctvom motivačných ekonomických a finančných nástrojov podporí investície do turizmu, do hotelového priemyslu, ako aj podnikateľské subjekty zamerané na aktívny cestovný ruch.

Zdroj: Programové vyhlásenie vlády, august 2006

Realita: Objem investícií rastie, štátna pomoc aj pre domácich investorov , efektívnosť otázna

A. Prílev investícií

Prílev priamych zahraničných investícií pokračoval v raste oproti úrovni z roku 2005, a aj v medziročnom porovnaní podľa objemu investícií sprostredkovaných štátnou agentúrou na podporu zahraničných investícií SARIO. Na druhej strane sa vláda dostala do veľké sporu so skupinou investorov do zdravotných poisťovní, kde hrozí arbitráž. Vzťahy s investormi do dôchodkového sporenia sú tiež naštrbené po opakovaných útokoch na etické konanie investorov zo strany vládnych predstaviteľov.

Prílev priamych zahraničných investícií (majetkový kapitál), vrátane privatizácie (mld Sk)

	2005	2006	2007*
PZI	22,1	61,5	49,8

Zdroj: NBS

*za prvých 10 mesiacov roka

Počet a objem investičných projektov cez agentúru SARIO

	2005	2006	2007
Počet projektov	48	65	64
Objem plánovaných investícií v mil. eur	692	607	1 277

Zdroj: SARIO

B. Rovnoprávnosť, orientácia na vyššiu pridanú hodnotu a turizmus

Od začiatku roka platí nový zákon o investičnej pomoci, ktorý zrovnoprávňuje zahraničných a domácich investorov pri žiadaní stimulov. Stimuly štát poskytne v závislosti od miery nezamestnanosti v oblasti investície a oblasti podnikania, ako aj vzdelanosti nových pracovníkov. Základná potrebná výška investície pre žiadosť o štátnu pomoc sa zvýšila z pôvodných 400 nad 800 mil. Sk. Služby, cestovný ruch či výskum a vývoj majú popri doteraz preferovanom priemysle prednosť. Maximálny limit pre výšku pomoci je 50% sumy investície. Zákon ani vláda však nepraktizuje avizovaný presun stimulov od veľkých investorov k malým a stredným podnikom.

Od roku 2009 by zamestnanci v štátnom aj súkromnom sektore mali dostávať takzvané rekreačné šeky v hodnote 10-tisíc korún. Včera o tom rozhodla vláda. Týmto „cennými papiermi“ budú môcť domáci rekreanti platiť na Slovensku za ubytovanie, návštevu hradov, aquaparkov, jaskýň, múzeí a iných atrakcií či služieb. Dovolenku si tak budú môcť dovoliť aj tí, ktorí na ňu zatiaľ nemajú. **Na rozbehnutie tohto projektu chce vláda ročne vyčleniť 200 miliónov korún.** Rovnakou sumou majú prispieť aj zamestnávateľia.

Zdroj: HN 20.9.2007, [Gastrolístky dostanú „brata“](#). [Rekreačné šeky](#)

C. Efektívnosť

Podľa názoru ministerstva financií stále chýba koncepcia štátnej pomoci a meranie jej efektívnosti. Pomoc je pri nových investoroch v niektorých prípadoch vyššia ako za predchádzajúcej vlády, a smeruje aj na dotovanie investičného majetku. Rutinným sa stalo len meranie dopadu štátnej pomoci na štátny rozpočet, nie však širšia analýza dopadov na ekonomiku.

„V súčasnosti je štátna pomoc veľmi roztrieštená, bez jasného systému. Nie je poriadok v tom, kto, komu, na aký účel poskytuje štátne peniaze. Často nie je jasné, či boli využité efektívne,“ skonštatoval Miroslav Šmál, hovorca ministerstva financií. Pomoc totiž pridávajú viaceré ministerstvá aj ich podriadené organizácie, pričom peniaze si nárokuje zo štátneho rozpočtu.

Počiatkov úrad oslovil ministerstvá, ktoré štátnu pomoc poskytujú, **nijaké z nich však nemá vypracovaný jasný koncepčný dokument**. Podľa rezortu **sa tak nedá posúdiť, či pridávaná štátna pomoc pomáha plniť aj ciele programu kabinetu**.

...Rezort financií chce, aby ministerstvo hospodárstva určilo jednotné ciele a podmienky na vyhodnocovanie efektívnosti štátnej pomoci. Zohľadňovať by mali priority vládneho programu.

Zdroj: Pravda, 4.2.2008, Štátnu pomoc čakajú ďalšie zmeny

Podiel štátnej pomoci pri vybraných investíciách (% celkovej investície)

rok	2003	2005	2005	2004, 2007*	2006	2007
investor	PSA	Getrag Ford	Hankook	Kia	Sony	Samsung
% investície	15	15,8	21	17,7/14,3	42	22

Zdroj: INEKO

*schválené Dzurindovou, respektíve rozšírenie fabriky Ficovou vládou

Podpora pre Hankook bola predchádzajúcou vládou zamietnutá ako príliš štedrá.

Takmer tri desiatky zahraničných investorov získajú od štátu investičné stimuly zhruba za päť miliárd korún. Rozhodla o tom včera vláda. Najvyššia suma sa ušla japonskej firme Sony, ktorá získa viac ako miliardu korún. Vláda Roberta Fica chcela do konca tohto roka podporiť zhruba 40 firiem, lebo od roku 2007 budú platiť nové pravidlá na štátnu pomoc a niektoré podniky by podľa nich už nemuseli dostať žiadne peniaze.

Schválené stimuly pre firmy sú hlavne cez daňové úľavy, príspevky na novovytvorené pracovné miesta a vzdelávanie zamestnancov. Medzi podporenými investormi sú aj viacerí dodávatelia kórejskej automobilky Kia, ktorým bývalá vláda Mikuláša Dzurindu odmietla na začiatku roka poskytnúť štátnu pomoc.... Kabinet ešte minulý týždeň schválil štátnu podporu za 1,4 miliardy korún pre ďalších šesť väčších zahraničných investorov.

Zdroj: SME, 21.12.2006, Na stimuly pôjde päť miliárd

(405 miliónov šlo na obstarávanie investičného majetku)

<http://ekonomika.sme.sk/c/3061654/Prehľad-investorov-ktori-ziskaju-statnu-pomoc.html>

Automobilka Kia získa finančnú dotáciu 1,15 miliardy korún na rozšírenie výroby osobných áut. Návrh ministerstva hospodárstva včera schválila vláda.

„Projekt predstavuje investíciu týkajúcu sa vybudovania výrobného komplexu zameraného na rozšírenie výroby osobných automobilov z 200 000 kusov na 300 000 kusov ročne,“ informuje ministerstvo v návrhu. Kia začne projekt realizovať v existujúcej lokalite Teplica nad Váhom–Mojš ešte v roku 2007.

Zdroj: Hospodárske noviny, 25.10.2007, **Vláda schválila ďalšiu dotáciu pre Kiu**

(PS Vládny materiál ako účel dotácie konkrétne spomína, že je to „finančná dotácia na obstaranie investičného majetku“ pre investora.)

Sľub 5: Podpora energetickej sebestačnosti a obnoviteľných zdrojov

Vláda SR pripraví Stratégiu energetickej bezpečnosti Slovenskej republiky s výhľadom do roku 2030 zabezpečujúcu sebestačnosť vo výrobe elektrickej energie, optimálnu cenovú politiku, proexportnú schopnosť SR. (...) Vláda SR bude podporovať výstavbu a prevádzku nových zdrojov na výrobu elektriny vrátane dobudovania 3. a 4. bloku jadrovej elektrárne Mochovce.

Zdroj: Programové vyhlásenie vlády, august 2006

SMER – sociálna demokracia podporí aktivity smerujúce k diverzifikácii dodávok a primeranému využitiu domácich zdrojov energií s cieľom znížiť prílišnú závislosť v dodávkach energetických zdrojov.

Zdroj: Volebný program SMER-u, december 2005

Vláda SR prijme opatrenia na zníženie energetickej náročnosti vrátane koncepcie energetickej efektívnosti.

Zdroj: Programové vyhlásenie vlády, august 2006

Vláda SR pripraví návrh komplexného riešenia likvidácie jadrových energetických zariadení a možnosť ďalšieho vedeckého využitia jadrovej elektrárne V 1 Jaslovské Bohunice.

Zdroj: Programové vyhlásenie vlády, august 2006

Ponúka sa elegantné riešenie využiť dobudovanú vetvu ukrajinského ropovodu Odesa-Brody. Umožňuje prepravu ľahkej kaspickej ropy s napojením na ropovod Družba.

Zdroj: Ľubomír Jahnátek, minister hospodárstva (SMER), Trend, 21.8.2006

Vláda SR pripraví motivačné pravidlá pre využívanie obnoviteľných zdrojov energií a zvyšovanie energetickej efektívnosti a získanie podpory z fondov EÚ v týchto oblastiach.

Zdroj: Programové vyhlásenie vlády, august 2006

Realita: Sebestačnosť zabezpečená, diverzifikácia a podpora obnoviteľných zdrojov v úzadí

A. Diverzifikácia a sebestačnosť

Vláda viac ako na diverzifikáciu stavila na sebestačnosť: spolu s majiteľom Slovenských elektrární Enelom sa vo februári 2007 dohodli na výstavbe 3. a 4. bloku jadrovej elektrárne v Mochovciach s cieľovým dátumom 2012-13, a pripravuje sa aj vyhlásenie tendra na výstavbu nového jadrového bloku v Jaslovských Bohuniciach (spustenie po roku 2020). Dostavba Mochoviec by mala krajine zabezpečiť sebestačnosť, o ktorú na pár rokov príde kvôli odstaveniu dvoch blokov v Bohuniciach. Diskusie o napojení Slovenska na ropovod Odesa – Brody podobne ako zvýšený dovoz elektriny z Ukrajiny vybudovaním prípojky ostávajú zatiaľ len v rovine plánov a želaní.

Projekt jednosmernej spojky pomocou ktorej chcelo Slovensko dovážať elektrickú energiu z Ukrajiny sa pravdepodobne nebude realizovať. "Vzhľadom na termín odstavenia 2. bloku jadrovej elektrárne V1 v Jaslovských Bohuniciach a vývoj diskusie o projekte jednosmernej spojky, sa znižuje reálnosť využitia tohto variantu na zvýšenie dovozu elektriny," uviedol pre agentúru SITA výkonný riaditeľ sekcie právnej podpory a komunikácie Slovenskej elektrizačnej prenosovej sústavy, a.s. Igor Gallo. Podľa neho sa však v súčasnosti hľadajú iné možnosti, ako doviesť elektrickú energiu z Ukrajiny.

Zdroj: SITA, 27.2.2008, Slovensko chce viac elektriny z Ukrajiny

B. Obnoviteľné zdroje a zníženie energetickej náročnosti

V júni 2007 vláda schválila koncepciu energetickej efektívnosti. Samotné zlepšenie vo výsledkoch je nemožné zistiť vzhľadom na 2-3 ročný časový odstup štatistík. Ministerstvo ustúpilo od plánu podporiť nákup slnečných kolektorov domácnosťami kvôli nedostatku peňazí. Od roku 2008 však budú môcť zákazníci stavebných poisťovní vďaka legislatívnej zmene investovať svoje úspory, vrátane štátnych prémie, aj do kolektorov či zariadení šetriacich energiu.

Vláda budúci rok nedá rodinám zľavu na nákup slnečných kolektorov a kotlov na biomasu, ako sľubovala ešte v apríli tohto roka... Potrebných 100 miliónov korún na odštartovanie podpôr kabinet v rozpočte na rok 2008 napokon nenašiel... „Dôvodom je úsilie dodržať kritérium pre zavedenie eura - udržať deficit verejných financií pod hranicou troch percent HDP," hovorí Dagmar Hlavatá z tlačového oddelenia ministerstva hospodárstva. Zdroj: Pravda 31.10.2007, Na podporu slnečných kolektorov nebudú peniaze

Na vládou sľúbenú podporu, ktorá mala v budúcom roku znížiť rodinám účty za energie, nie sú peniaze. Kabinet sa pritom len pred tromi týždňami na návrh ministra hospodárstva Ľubomíra Jahnátka (nominant Smeru) zaviazal, že v roku 2008 dá 150 miliónov korún na vznik a na prvé aktivity Fondu energetickej efektívnosti. Návrh štátneho rozpočtu na rok 2008 však so sumou pre fond nepočíta.

Zdroj: Pravda 14.11.2007, Štát nepomôže ľuďom šetriť energie

